

Передплата

«РУСЛАНА» виносить:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш мплости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламація неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Австро-угорські угодові переговори.

(X) Міністри-президенти австрійський і угорський порозуміли ся з собою, щоби розпочати знов переговори про взаємини між Австрією а Угорщиною. Є се почин до непредвиджених спорів, нового заострення і пересиленя. У Відні, і в Пешті утворено окремі комісії зложені з заводових міністерских референтів, котрі мають приготувати материял для сих переговорів. Сі заводові комісії будуть мати не легку задачу, бо досьвіди з минувшини мало подають указок, якою дорогою треба би піти в тих справах. Тепер бо бажає Угорщина замість цлово-торгового союзу заключити з Австрією торговий договір. Одначе не маємо прикладу торгових договорів з обопільною цловою свободою. Держави, що обовязували ся зєдинити спільну цлову область, творили цлові союзи, н. пр. Пруси з південно-німецькими, а опісля й іншими німецькими державами, а н. пр. Австрія із своїми італійскими секундогенітурами. Нині творить Австрія також цловий союз з князівством Ліхтенштайн. Не маємо однак прикладів торгових договорів про цлові зєдиненя, а де такі є, то вони є в дійсности таки договорами про цлові зєдиненя.

Для Австрії не може се бути байдужним, колиб Угорщина бажала змінити лише титул зєдиненя з тим, щоби цлово-торговий союз мав зверхню форму тор-

гового договору з независимими зовсім державами. Дотеперішній цлово-торговий союз австро-угорський був також договором заключеним поміж обопільними правительствами, уповажненими на основі санкціонованих парламентарно ухвалених законів. Але ріжниця між цловим союзом а торговим договором є глибша. Цловий союз не обтяжає ніяк обороту між зєдиненими державами і полишає їм повну цлову свободу. Окрім того повинен цловий союз на зверх представляти ся яко економічна областна одиниця, отже яко спільна цлова держава супроти цлової заграниці. Наостанку законодавство повинно дбати про можливо однакові услівя продукції, о скілько на се дозволяють природні ріжницї підсоня, населеня і культурного розвитку, позаяк обопільно признаної цлової свободи не можна обходити іншими уступками, користями і перепонами. Законодавства злучених держав повинні дбати про се, щоби не було таких змін, котрі би в дійсности були цловою охороною, якої обидві держави в обопільних взаєминах зрєкли ся на основі заключеного цлового союзу.

На таких основах опирає ся австро-угорський цловий союз. В законах про спільні справи містять ся постанови про посередні податки від пива, спиритусу, нафти і цукру. Дальшим наслідком була засаднича згода що до управи монополям тютюновим, сільним і пороховим, згода на кермуючі засади що до управи почтами, телеграфами, плавбою корабельною, що до взаїмности в допусканю акційних товариств і філіяльних заводів.

Спільність цлових приходів містила ся вже в розуміню цлово-торгового союзу, а сей цлово-торговий союз з 1867 р. мав первовзір в давних договорах цлових Німеччини.

Тепер же розходить ся Угорщині о торговий договір з Австрією. Обопільні правительства будуть приневолені наперед добре порозуміти ся, які части цлового союзу, управильнені давнійше угодою треба виділити і полишити самостійному орудованю держав. Але се не легка справа, найти границю, се не є лише теоретичне питанє, але входить глибоко в практичне жите. Заводові комісії будуть приневолені установити, що має обовязувати обі держави зєдинені торговим договором в цловий союз і що не може класти нерівно мірних услівій продукції. Заводові комісії повинні отже розслідити, на яких областях законодавства повинна бути згода що до потреб, щоби в спільній цловій області не нарушувано самовільно взаємин продукції в користь або на шкоду одной з обидвох держав.

Се діяло ся давнійше, бо Угорщина пособлюванем і примусом достав при публичних підприємствах витворила цілу систему виключеня австрійского промислу а штучного пособлюваня угорских плодів промислових.

Тим способом в дійсности повстала ріжниця продукційних услівій на важних областях.

Комісії повинні отже розслідити, що можна в торговім договорі пожертвувати з останків єствуючого порозу-

Бред Гарт.

Скарб в лісі.

перевів М. Боднар.

(Дальше).

Се не було легке діло, — позаяк хитрий Фаулькнер вів тим часом повірену своїй опіці стрімким провалом, даючи їй чємно до зрозуміня, що він не є певний, чи се не той день, коли Джек звичайно йде до Джемєтавна. Оповідав єї також про медведів та пантер, що ще недавно нападали на сусідні околиці.

Здгонивши їх, пристанув радісно заскочений Фаулькнер, але кинув йому остерігаючий погляд, на який Джек не звернув уваги, бо був зайнятий виключно товаришкою Фаулькнера. Груба муринка сапала з утомленя та горячкової нетерпеливости.

«Чи се Ви Масса Флемінг? спитала з поспіхом.

«Так — відповів з пригнобленем, наче задля сьвідомости вини. Чим можу служити?»

«Відправте но сего огидного хробака, сего маєвого хруща», сказала вона, вказуючи на Фаулькнера. Ся малпа помиляє ся, коли думає, що сліди мула буду уважати за медвежі, або що пантера ходить ту по траві й чатує на добичу за скалою, — се най скаже муриньській дитині, не старій жєнщині. Маммі Куртіс вже давно жила в лісі, заким він уродив ся, й виділа більше медведів і гірских львів, ніж він має волосків в своїй борідці.

При слові «Маммі» розяснилось усе для Флемінга. — Мені дуже жаль — почав він, але муринка вибухла добродушним сьміхом.

«Я нічо собі не роблю з дурних

жартів вашого приятеля, коли се ви Масса Флемінг, що недавно позпчав коритця від нашої Тінки! Для вас щось приношу — беріть!» І подала йому папір, що держала в руці.

Флемінг чув, як почервонів, сам не знав для чого, підчас коли Фаулькнер віддалив ся й звїстив своему другому спільникови, що певно Джек позичив десь коритця, а тепер муринка прийшла з рахунком та жадає грошей.

Тимчасом Флемінг отворив поспішно лист. На картці, видертій зі старої ліньованої, рахункової книжки були написані олівцем слїдуючі слова:

Для Пана Дж. Флемінга!

Поважаний Пана! Скоро Ви віддалили ся, взяла я коритце, яке Ви мені віддали, щоби замїсити хлїб. Нараз слїдуючого дня каже батько: „Що сталось з булками, — трохи не поломав собі

міння, не посуваючи ся до такої нерівності, щоби виходила на тайне внутрішнє цдо, яке було би ще більшим тягаром, як видиме цдо. Комісії можуть все пожертвувати, що не є суттє для згоди продукційних умов, але торговий договір був би ще гірший від теперішньої непевної взаємності на основі формулки Селя, наколиб не давав того, чого конечно потребує цдове зєдненє в кожній формі і постаті: згоди що до рівномірності в тих частях законодавства і управи, яка може бути міродатна для вибору місць для промислу. Торговий договір повинен о се подбати, щоби ріжність продукційних умов не була ще значнійше збільшена сьвідомо і умисно. Наколи се не дасть ся осягнути, тоді торговий договір з цловим зєдненєм не має ніякого змислу і не є навіть чесним розвємом перед неминучим серед таких обставин розділом.

Вісти з України.

(Заява одеської української громади в справі українських катедр в університеті)

Ще 8-го жовтня року 1905 студенти одеського університету, прийняли пропозицію української студентської громади, щоби в університеті заведено було 4 українські катедри, а саме: 1) історії України, 2) історії українського права, 3) української мови, 4) історії українського письменства, щоб сі науки викладали ся українською мовою.

Тепер до нашої редакції надіслано заяву одеської української громади, підписану 89 особами а подану 30. мая до ради професорів одеського університету.

Одеські Українці підтримують постанову студентів. В своїй заяві вони яскраво малюють увесь той тяжкий національний та економічний гніт, що пережив український народ за весь час спільного життя з московським царством. Вони говорять, що се спільне жите привело до підпаду українську культуру, яка стояла до часу злуки з Москвою досить високо. Українська школа, український театр, українська література, що

зубів — тверді як кремені, — диви но! При тім подає мені через стіл три золоті зеренця, що разом спекли ся. Ви мали більше золота, Пане Флемінг, чим Ви сего сподівали ся, бо з вашого виполоканого золота зістало деццо в шпарах коритця, вони замісились з липким тістом і спеклись в булках. Справді, я мусіла страх крутити правдою. Та бажала, щоб Ви довідались, який Ви щасливець, тому посилаю Вам Маммією отсі стрічки та золото в пуделочку. Колиб батько не шукав за лісовими звіврятами, лиш за несправедливою мамоною, старав би ся певно розслідити, звідки походить се золото, а так думає, що оно походить з жерела коло нашого дому. Не правдаж? жаль Вам перстєня. Будьте здорові.

З повною шанюю віддана Вам Катінка Джелінгер.

(Дальше буде).

були зразком для Москви, коли вона почала приставати до європейської культури, зникли під впливом деспотичної політики московської Русі. В заяві між иншим говорить ся: »Інтелігенція, що жила ранійш однаковим житєм з народом, почала потроху засвоювати собі такий погляд на свій народ, що то, мовляв, хлопці, з ними нічого спільного у інтелігенції не повинно бути і першим чином мова повинна бути у інтелігенції одна, а у народі инша. Інтелігенція та, що складала ся з української старшини та її нащадків — українського дворянства, пограбувала народ материяльно, пограбувала вона єго й духовно; розпочавши прищеплювати і народови, і молодому поколіню приривство та зневагу до своєї рідної, гарної, багатой мови, вона таким чином позбавила свій народ могутного знаряду до культури. Вона, ся інтелігенція, старала ся довести усіма правдами й неправдами, що вона не є українська з роду, тобто не простонародня, бо колиб во признала ся, то їй загорожено булоб стежку до дворянства. Між народом та єго інтелігенцією, що вийшла з тогож таки народу, було вирито глибоку яму. Усі нитки, що звязували колись народ та інтелігенцію, порвали ся цілком«.

І у всьому сему було винне, — кажуть одеські Українці у своїй заяві, — російське правительство, бюрократія, бо вана щедрою рукою роздавала українському паньству землі, чини, ордери, теплі посади, аби тільки перетягти єго на свій бік, обмоскалити, а коло народу правительство робило всякі заходи, щоб вибидти з нього всяку сьвідомість, зробити єго темним і для того заводило такі школи, що вони були й є чужі нашому народови і по мові і по духу.

Кінчають свою заяву одеські громадяни так: »Національний український рух має на меті домагати ся націоналізації університету, бо тільки аж тоді, коли наука буде викладати ся, починаючи з вищої школи аж до низшої, до народної, на рідній мові, можна буде задовольнити природне стремліє кождей нації. Постанову студентів, се є тільки перший крок до рішеня сего питання і сей крок треба зробити зараз таки не гаючись. Ми сподіваємось, що корпорация професорів, яка так гарно поставила себе останними часами на очах цілого громадянства, почує й голос Українців і звязана з територією, котру заселяють переважно українці, вона не буде їм ворогом, а навпаки, поборе традиційні пересуди, коли в чому є ще потреба, пересуди, що осьвятла їх сваволя бюрократії, і піддержить стремліє молодой України в імя вільной науки, в імя правди, котру допчуть ногами. Для сего потрібно мати сьміливі та благородні думки, які завсїгда повинні відгукувати ся на голос життя, того життя, що не стоїть на одним місци, а все вперед йде, розвиває ся«.

Гість про Галичину.

Мені багато говорили в Росії — пише проф. Радецкий до редакції Діла — про польську культуру в Галичині, указуючи на те, що Поляки стоять не тільки

висше Русинів, але й висше Німців, що вони народ свободолюбний і передовий. І щож я побачив, коли приїхав до Галичини? Я бачу тут крайно некультурну шляхту, котра, маючи материяльну перевагу, з гори дивить ся не тільки на простий руский народ, але й на своїх Поляків, що не мають богатства і урядів. Некультурність кидає ся в очи на кождім кроці.

Мені готові знов сказати, що я говорю »загально« і не подаю фактів; тимчасом факти і факти на кождім кроці. Возьмім хочби трамвай. Електрична комунікація сеж культура; а тут трамвай сьвідчить о некультурности. Вагони мають I. і II. класу, значить, населенє »культурного« міста сортує ся і класифікує ся двома-чотирма сотиками і скрізь кидає ся в очи аристократизм за два сотики! Се страшно не культурно і чогось подібного нема ні в однім краю.

Дальше: мені Поляки нераз гордо заявляли, що вони по-руски не говорять. Як же то? Жиють серед трех мільонів Русинів і не знають їх мови, а навіть відносять ся до неї з нетаємною зневажливістю? Сеж також крайно некультурно! Зарозуміість, гордість і пиха сьвідчать не о культурности, та о грубости обичаїв. Маловаженє чужой особи, чужой національности сьвідчить о низькім ступні просьвіти, о некультурности суспільности.

В чім же виявляє ся польська культура в Галичині? Де плоди тої крикливої культури? Я їх не бачу. Склепи, помешканя, громадські інституції все під замками. В правдиво культурних краях, як в Скандинавії і Фінляндії, сего нема. Я всюди тут бачу тьму убогих і тиняючих ся дітей, з котрих виростають злодії і грабіжники; виджу на улицах сотні паних; мужчини на улицах безстыдно зачіпають жінок; навіть в Туреччині нема сего. Все се »дрібниці«, але сі дрібниці характеризують обичаї і сьвідчать про ступінь культурности.

В четвер зайшов я на засіданє міської ради, і мене страшно вразила некультурність львівських радних. Якийсь там пан говорив о школах; він говорив горячо і переконуючо, але єго не слухали: на салі говорили всі, уносив ся гомін; предсідатель дзвонив, але єго ніхто не слухав. Я думав, що може той радний не має симпатії в раді і тому не хотять єго слухати; але потому говорив другий, третій, сьмий, десятий, а »культурні« панове радні до всіх бесідників відносились однаково: говорили бесідники, говорили всі радні, в салі гомін, а предсідатель лише подзвонював... Невжеж такі засіданя сьвідчать о культурности? Всі говорять і ніхто нікого не слухає. Сего не буває навіть у простих ремісників! Коли я на улиці голосно висказав своє здивованє над тим, що бачив і чув, мені відповіли, що в соймі буває ще гірше... І Поляки називають Русинів некультурними! Ні, їм треба би частійше заглядати в зеркало та прислухуватись тому, що про них можуть говорити безсторонні обсерватори.

Мені кажуть, що Поляки в Галичині народ свободолюбний. Адже свободолюбний народ бажає свободи і другим.

А тут я бачу, як шляхта заходить ся захопити все у свої грубі руки і своєю несправедливістю приносить шкоду всему польському народови. Народ справді культурний не боїть ся жадної ревалізації і національного розвитку сусідних народів та завсїгди іде на підмогу слабшим. Така є суть духової сили і такі задачі культурного народу.

Щож роблять братя Поляки, щоби всему населенню забезпечити просвіту?

Факти говорять самі за себе. В Галичині панує темнота і руский народ держить ся в путах нецтва. Сего не скриють ніякі хитрощі, ніякі викрути. Народ остає в неволі і убожестві, народ ремствує і обурює ся. Національна свідомість руского народу пригноблена, і то... в конституційнім краю! Такого пригноблення нема навіть в Росії. А хто винен? Винні ті, що глядять на руский народ у «свобідній» Галичині, як на своїх рабів. Та се мабуть не культура і не свідчить о любові до свободи.

Російські передові люди жадають свободи і культури для всіх народів, бо добре знають, що розвиток громадянського життя і справедливости найпевніший фундамент для спокою і щастя народу, і нас обурює насильство поліції над Поляками і іншими народами Ми не хочемо неволі, бо неволя тручає народи в пропасть. Часто гинуть невільники так само, як і хижакі, що установлюють невірництво. А в Галичині я бачу маси невірників і маси панів, тільки се невірництво не стародавнє, а новітнє, прикрите позолотою цивілізації і голосним іменем „культури“.

Стогне нещасний руский народ, стогне у тьмі і убожестві, пригноблений, випародовлюваний, а культурні пани радіють побідною. І до чого доведе ся побіда несправедливости?...

Мені закинула польська газета, що я не знаю галицької політики. Я не принаю політики насильства і несправедливости. Я стаю по стороні „слабих“ (?) в імя справедливости, в імя рівноправности всіх народів перед законами Божими, в імя рівноправности руского народу тут в Галичині в конституційній Австрії, серед „свободолюбного“ польского народа, котрому бажаю свободи в Росії і Німеччині. Я бачив на Шлеску вопіюче насильство над Поляками із сторони Німців. Не робіть же, братя Поляки, того самого тут в Галичині з Русинами, бо насильство не веде до добра. Народи, що живуть в сусідстві, та ще й посполу, повинні боротись культурними способами і всесторонно розвивати свої духовні і фізичні сили для спільного добра. Національний еґоїзм повинен мати границі, бо безграничний еґоїзм се знак хвороби і часто доводить людей до погибели, як се бачимо на римській церкві і інших народностях. Русини в Галичині мають право на повний розвиток своїх сил і невірниками бути не можуть.

І. М. Радзкий.

НОВИНИ.

— Календар. Ві вторник: руско-кат. Акилина муч.; римо-кат. Йоана і Павла. — В се-

реду: руско-кат. Єлисея, Методія; римо-кат. Володислава.

— Музичні пописи. Серед повени пописів львівських музичних шкіл, які як щорічно, відбувають ся в червні, заслугують на особливу згадку «пописовий вечер» в Фільгармонії школи співу п. Зофії Козловської і попис в «Народнім Домі» школи фортепянової гри проф. Скушидлевского. Продукції сих шкіл заслугують на окрему оцінку не тільки тому, що імена їх педагогічних управителів мають вироблену славу і дають заповуку раціональности методи наущеня, а також, що до попису вибрано найспосібніші і найзріліші таланти. Тому присутна публіка не слухала набутих денде хиб, або вроджених, а не викорених еще недостатків з продукціях, а мала перед собою ясный образ вислідів методи даної школи. Перша з названих шкіл допустила тільки пять своїх учениць до попису, друга запродуковала сім учениць і одного ученика.

Зміж учениць п. Зофії Козловської найзрілішою співачкою виявила ся безперечно п. Кубалівна (Ольска), яка вже від літ заангажована в малярській двірській опері в Будапешті до кольоратурових партій. Найкрасшим голосовим матеріялом виказала ся — що нам дуже дуже мило сконстатувати, п. Анна Крушельницка, якої шляхотний, повний мецосопран, завдяки знаменитому веденю учительки, посуває ся поволи, але за те певно і без скажи у високі області драматичного сопрана. Так само в співі п. Стерлівної видко знамениті висліди провідної руки професорки-артистки, а п-на Шимановска підбила собі публіку своїм теплим з природи тоном. Свободу емісії голосу посіла також і п. Дембіцка, як взагалі кожда з учениць п. Козловської, — а при дальшій праці набере певно ще і виразу в співі, який доперва отвирає притвір до артизму.

Між «відзначаючими ученицями» школи фортепянової гри п. Скушидлевского вказані дві учениці Русинки, які взяли уділ в пописі. Одна з них пна Кушнірівна становила своєю грою кінцевий «clo» попису, запродуковавши в ній всі добрі прикмети скінченої техніки, свого знаменитого мєстра. Пна З. Лопатинська виконала натомість лекшу технічну сонату Бетовена, та за те вляла в неї стілько виразу і настрою, що з невдячного під тим зглядом фортепяна вчинила промовляючий до душі інструмент. Рівні оплески, якими відзначила польська переважно публіка гру обох Русенок, були найвмовнішим доказом їх знатного артистичного розвитку.

— Річні іспити з гри на фортепяні, гри на скрипці і сольового співу в «Висшій музичній Інституті» у Львові відбудуть ся 28., 29. і 30. червня 1906. р., кожного дня від 3. години по полудни. На сі іспити осьміляє ся дирекція просити родичів елевів і всіх, кому розвій «Вис. муз. Інститута» лежить на серці. — У Львові, 22. червня 1906.

— На вчерашню неділю назначено у Львові кілька фестинів і огородових забав, але всі они не відбули ся з причини дощу. З тої самої причини не було також фестину львівского «Сокола» в Пустомитах. Саме перед пів до 3. год., коли поїзд мав рупати до Пустомит, уяв у Львові зливний дощ, а вибираючі ся на фестин повертали ся домів. Лише гурток відважніших з військовою оркестрою приїхав до Пустомит. По відкликаню офіційного фестина і відправленю оркестри до Львова найблизшим поїздом, прогульковці розбрели ся гуртками по парку і забавляли ся різні гри товариські, бо в Пустомитах погода дописала чудово і від полудня не було ні каплі дощу. В товариських забавах взяли участь також численні гості з околиці Пустомит. Фестин відложено на найблизшу неділю. Програма фестина з дня 1. липня буде представляти ся ще багатше, бо крім заповіджених точок прибудуть ще нові.

— Загальне зібранє членів Тов-а Бурса св. Івана Крестителя в Дрогобичи відбуде ся дня 2. липня з порядком дневним: О годниї 7.

рано св. Літурґія заупокійна за бл. п. членів бурси в церкві св. Тройї; о годниї 4½, по полудни отворене загального зібраня по § 4. устава бурси в комнатах руского касина; відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів; звіт виділу з его діяльности; касовий звіт; уділенє абсолюторії виділови; вибір предсідателя, шести членів виділу і трох заступників тихже; рішеня внесень виділу; рішенє відкликів, іменованє членів спомагаючих. — Конкуре розписаний на 24 питомців і на інструктора. Речинець до 15. серпня с. р. — За виділ: П. Кмить предсідатель.

— іспит зрілости в рускій гімназії у Львові відбував ся від 11. до 23. червня під проводом проф. універс. д-ра К. Студинського. Іспит зложили з першого відділу (А): Бабій Ярослав, Боднар Юрій Святослав, Вольский Ілья (з відзн.), Гамаль Володимир, Ганицкий Стефан, Давидяк Олекса, Демчук Йосиф, Дрималик Володимир, Жегаллович Зеновій, Жук Остап, Ковшевич Юрко, Козак Володимир, Кравець Евстахій, Лаба Василь (з відзн.), Лаврівський Роман, Мвшуга Лука, Подляшецкий Ярослав (з відзн.), Погорецкий Онуфрій, Савчак Богдан, Саевич Осип, Соллогуб Володимир, Стефанович Петро Теодор, Твердохліб Михайло, Ткачук Семен, Фенчинський Ілярій, Яворский, Глинський (екст.), Гемба Павло (прив.), Чикалюк Богдан (екст.), Сенишин Іван (екст.), оден публічний ученик і 1 екстерніст одержали попрадку; — з другого відділу (Б): Береза Сидір (з відзн.), Білевич Андрій, Боднар Михайло (з відзн.), Будзиновский Осип, Венгриянович Евген, Гординський-Антонович Теофіль (з відзн.), Гелитович Ярослав, Дацків Михайло, Казанівський Петро, Козак Михайло, Кульовський Йосафат, Курилас Андрій, Куцький Іван, Левицкий Володимир Бронім (з відзн.), Ляхович Стефан, Мандзик Стефан, Мацуский Володимир, Олійник Григорій, Сіминович Роман, Сохацкий Іван (з відзн.), Столяр Теодор, Шенкірик Роман, Юхнович Йосиф, Юхнович Юліян, Кмицикевич (екст.), Макарушка Володимир (прив.), Ляндесберг Салька (екстерністка), Охримович Олена (екст.), Пятьох публічних учеників одержало поправку.

— З рукою ремісничої бурси у Львові. Віддававсь отсим до всеї рускої суспільности, поселеної по обох боках кордону, щоби звернула увагу на одинокую руску ремісничу і промислову бурсу у Львові і щоби підперла її матеріяльно. Чимраз більше руских дїтій сиріт або найбідніших селян горне ся до науки ремесла і промислу, бо народ наш порозумів вже, що головною причиною его нужди є брак промислу і се, що черпні галузи промислу, які знайшли у нас пристань, спочили в руках чужих, а до вишколеня сеї молодіжи потреба богато гроша. В 1905. році мало захист в нашій бурсі вже 32 питомців, зате недобір винів понад 1.400 К. Скоро суспільність наша не підоре сеї інституції як найскорше, то в короткім часі вичерпають ся наші капітали, узирані перед отворенєм бурси, і на сором та шкоду народу будемо мусіти бурсу звинути — Виділ рускої бурси ремісничої і промислової у Львові.

— П. Александер Мишуга, оперовий тенор і професор співу в школі п. Лисенка в Кїїві, зложив 200 рублів на ремісничо-промислову бурсу у Львові.

— Хліборобський страйк в Бучаччині держить ся твердо лише в двох селах: в Лядскім і в Бобрівниках. В тих обох місцевостях є посесори-Жиди. Они пробували спровадити робітників аж з Товмаччини, але косарі поломчили коси на паликах, які хтось повбивав в конюшину і забрали ся. В Лядскім бойкотують селяни коршму і перестали пити валені напїтки, а всі орудки полагаджують в читальняній крамниці. Коршмар, той самий, що перед памятною масакрою Лядчаг інформовав жандармів про виднійших селян, з розпуки думає забрати ся з села і шукати дурних «гоїв» денде, бо в Лядскім люди помудрили.

— З Чернівців. На останнім засіданю магїстрату в Чернівцях рішено поручити громадській раді, щоби она черновецькій гр.-кат. цер-

ковній громаді відступила даром площу на будову нової церкви. Площа эта в розмірі 2180 м² знаходиться на т. зв. Sturmwiese, отже в крайню невідповідним місці. — Онодішної неділі відбуло ся на черновецьким університеті жидівське академічне віче, в яким виставлено домагане, щоби при записах і студентській статистиці виділюваню Жидів як окрему народність. В середу вечером знова відбуло ся в сали будівничих ремісників велике політичне віче, в яким порішено резолюцію із протестом проти теперішнього розділу мандатів на Буковині, який не заporučує Жидам певних мандатів а з домаганем, щоби комісія для виборчої реформи установлено такі два виборчі округи на Буковині, деб Жиди мали певну більшість. По ухваленю сеї резолюції потягнули вічевики під краєве правительство, а відти під російський консулят при ул. Мецгера, де задемонстрували проти російського правительства із приводу білостоцького погрому і серед окликів повибивано кілька шиб. Краєвий президент др. Бляйлебен довідавши ся про сю демонстрацію, удав ся в четвер до рос. консула і висловив ему жалъ свій із приводу сеї події.

— **Поляки а Хінці.** Звісна вшехпольска »Gazeta kołomyjska« грозить у вступній статі з причини заповідаючих страйків підчас жнив, що »о скілько мазурський робітник не буде вистарчати на покриття запотребованя, дідичі в Коломиїщини спровадять хінських кулісів (!) до пільних робіт за кількітними контрактами«. Сама собою та погроза глупа, бо не виконаєма, однак влучно характеризує політику вшехполяків, які воліли би спровадити навіть Хінців з другого кінця світа і зруйнувати ся очевидно на се, чим узгляднити жаданя тубольшого руского населеня, серед якого жили з діда-прадіда та живили ся его потом-працею. До чого доведе така їх політика — не нам тим журити ся...

— **Посол др. Еміль Бик,** помер ненадібно в суботу вечером у Відні. Др. Бик брав ще в суботу участь в засіданю палати послів і був зовсім здоров. По засіданю вийшов на прохід, а повернувши до готелю, упав на землю і сконав на удар серця. Бл. п. др. Бик був родом з Тернополя і мав 61 літ. Був основателем жид. тов. »Шомер Израель« і видавав жид. часопись »Der Izraelit«. Пізнійше змінив свої погляди і став здекларованим польським асимілятором. Яко презес львівського кагалу мав на него великий вплив, якого уживав чи при виборах, чи при яких інших політичних нагодах. В колі польським, яко посол з брідської торговельної палати, був визначнійшою фігурою, яко вірний слуга польського центр. комітету виборчого. Похорони мають відбути ся в четвер у Львові.

— **Арештоване академиків.** Жандармерия приставила до арештів суду в Стрию двох закованих академиків: Адама Коцка і Володимира Ількова з Долинщини, арештованих за мниму намову ледян, щоби не ломали хліборобських страйків. Просьбу внесену до радної палати окр. суду в Стрию проти арештованя, палата відкинула, хоч тожсамість осіб стверджено.

— **Страйки в Росії.** Зі всіх країн Росії доходить вісти про страйки у війську і між хліборобськими робітниками. В Варшаві зворохобив ся 10. батальон саперів і зажадав людського поведеня офіцирів з рядовими, ліпшого харчу, та заведеня політичної свободи в цілій Росії. Полки гвардії в Краснім Селі відбувають наради в справі страйку. Петербурський гарнізон є також підмінований. Один з одеских полків застрайкував. Дві третині військової залози в Одесі є »неперні«. Коли у війську настали такі відносини, по селах починають ся розрухи селян проти дворів. Села докола Чернигова страйкують, а панські двори спалено. Коли Одеса вибухла також грізні страйки селян. Коло Новгороду горять двори. В Петербурзі застрайкували пекарі, а місту грозить в найблизших днях недостаток хліба.

— **Вінчане п. Льва Романа Глиньського,** сина пп. Володимира і Стефанії Глиньських з Коломиї, з п-ною Зофією Такліньською відбуде ся в вірменським костелі в Станиславові дня 30. червня 1906 о 12. г. в полудне.

— **Нетакт.** В Завадці коло Калуша відбуло ся дня 3. с. м. народне віче, на яким реферували пп. М. Твердохліб, кандидат адвокатури і Барис з Калуша. Місцевий парох о. Рудаєвський, причисляючи себе до »твердої« партії, другого дня назвав публично обох референтів »батярами і дурисьвітами«, за що они его заізвали. Перед розправою в суді прийшло між спорючими сторонами до угоди. О. Рудаєвський обіцяв публично відкликати обидливі слова і зложив 20 К кари на »Народний Дім« в Калуші.

— **За телеграму.** Часопись »На кануні« доносить: Селяни з села Петропавлівки, купяньського повіта, постановили на зборі післята телеграму з привітом державній думі і списати, чого їм треба і чого вони сподівають ся від думи. Написати телеграму приручили батюшці, старшині та волосному писареві. Ті взяли та замість такої телеграми, яку їм приручено, післали телеграму цареві і висловили в ній вірнопідданські почуваня. Селяни довідавши ся, як їх одурено, рішили за се батюшці відрізати косу, а старшину вбити. Тепер батюшка, старшина й писар десь утікли з Петропавлівки, а туди післано драгонів.

— **В справі паранських Русинів.** О. М. Шкирпав, Ч. св. В. В., руско-католицький місіонар в Прудентополіс в Бразилії, просить о рускі книжки для кольоністів-Русинів в Бразилії. Звертаю ся про те до тих Русинів, котрі хотіли би дарувати книжки для кольоністів-Русинів, щоби зволили як найскорше передати ті книжки редакції »Руслана«, а звіттам будуть передані в руки тих інтелігентних Русинів, що їдуть до Бразилії в липни с. р. — *Титко Ревакович.*

Телеграми

з дня 25. червня 1906.

Відень. Цісар приїхав вчора вечером з поворотом з Ліберця в Чехах, потім в товаристві міністрів: бар. Бека, д-ра Пацака і д-ра Прадого поїхав до Шенбруна.

Відень. Комісія виборчої реформи зібрала ся нині рано на засідане і вела дальшу дискусію над виборчою реформою для Галичини. Перший промовляв пос. Штайн.

Петербург. Духовні власти заборонили духовенству по селах розмовляти з селянами про політичні справи.

Новий Йорк. В Сантіаго дало ся відчути сильне землетрясенє, від котрого завалило ся много домів.

Абітуріент відзначаючий ученик рускої гімназії глядає лекції на село від 1. липня. Приготовляє до приватних іспитів або іспиту зрілости. Зголошеня на адресу: Михайло Боднар, Львів, ул. Замарстинівська 25 А.

СОКІЛ Жукки і паперці можна набувати в »Сокільським Базарі« у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
» Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
» Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
» Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
» Рави рускої	7:50, 4:50
» Станиславова	8:05
» Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
» Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і свята)
» Яворова	8:18, 4:37
» Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 9:25* (13/5—9/9)
» Коломиї	10:05
» Ряшева	10:35
» Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
» Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. свята)

На Підзамче.

» Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05*
» Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
» Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*
» Яворова	6:55, 6:—*
» Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. свята), 3:14 (18/5—9/9).
» Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
» Самбора	8:55, 4:15, 10:51
» Станиславова	9:10*
» Белзці	10:45
» Ряшева	4:05
» Коломиї	3:30
» Рави рускої	7:25*, 11:35*
» Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
» Стрия	11:10*
» Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. свята).

З Підзамча:

» Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди пошійні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иного рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міскім бюрі п. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 30. червня 1906.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєне. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

Передплата виносить:

річно	8 К,
піврічно	4 К,
чвертьрічно	2 К.

Поодинокє число коштує 40 сот.

Адреса редакції і адміністрації:

Львів, ул. Академічна ч. 8.